

Nr 801

Av herr **Sundin m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 151, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).*

(Lika lydande med motion nr 976 i Andra kammaren)

Frågan om skärpt skatt på s. k. lyxvillor aktualiserades i propositionen nr 30 till 1965 års riksdag angående vissa av den allmänna fastighets-taxeringen föranledda ändringar i bestämmelserna för beskattning av fastigheter. I propositionen framhölls bl. a., att den skatt som utgår på villafastigheter är att betrakta som en bostadskostnad och att en automatisk höjning av denna kostnad till följd av höjda taxeringsvärden inte är önskvärd. Detta gäller då främst, uttalade departementschefen, "en- och tvåfamiljsfastigheter av det slag, som i dagligt tal innefattas i begreppet egnahem". Förhållandet är i viss mån ett annat, hette det vidare, när det gäller "villor som i fråga om storlek och utförande klart faller utom det normala egnahemsbegreppet". Beträffande dylika fastigheter kunde det enligt departementschefen vara motiverat att hålla fast vid den princip som ursprungligen lades till grund för den gällande schablonregeln, nämligen att den inkomst som beskattas skall motsvara en skälig förräntning på det kapital fastigheten representerar. Det kunde därför finnas fog för skilda beräkningsgrunder för olika slag av en- och tvåfamiljsfastigheter.

Denna fråga har sedermera prövats av särskilda sakkunniga, villabeskattningsutredningen, som i sitt betänkande föreslagit införande av en differentierad villaschablon. Den nuvarande intäktsprocenten 2 skulle enligt utredningsförslaget bibehållas för villor med taxeringsvärden upp till 125 000 kronor. För villor med högre taxeringsvärden förordade utredningen 2 % i botten och 4 % för den del av taxeringsvärdet som ligger mellan 125 000 och 200 000 kronor och 8 % för den del av taxeringsvärdet som ligger däröver.

I den nu förevarande propositionen, nr 151, har utredningsförslaget godtagits med den korrigeringen att den nedre gränsen för skärpt beskattning dragits vid 100 000 kronor i stället för 125 000 kronor.

Såsom utredningen framhållit medför det nu tillämpade systemet att ett allt större kapital blir obeskattat ju mera påkostad en villa är. Den nuvarande intäktsberäkningen efter 2 % på taxeringsvärdet är i dagens rätteläge så fördelaktig att den innebär en stimulans till byggande av en-

familjshus. Vi anser detta motiverat för vanliga villor men ej för mera påkostade byggen. Underskottsavdragen för villor i s. k. lyxklass betyder avsevärda skattelättnader för ägaren. Några skattskyldiga i höga inkomstlägen har härigenom kunnat skaffa sig omotiverade bostadssubventioner skattevägen. Denna ordning är enligt vår mening inte godtagbar från rättvisesynpunkt. Olika metoder att komma till rätta med problemet kan naturligtvis tänkas. I propositionen föreslås sålunda en differentierad inkomstberäkning. Denna bör enligt vår mening kunna godtas som metod.

Vi är emellertid inte beredda att acceptera att den nedre gränsen för skärpt beskattning dras redan vid ett taxeringsvärde av 100 000 kronor. Den sänkning med 25 000 kronor, som förslaget i propositionen innebär i förhållande till utredningsförslaget, har inte närmare motiverats av departementschefen.

Enligt en PM av statens institut för byggnadsforskning angående låneunderlag och produktionskostnader utgjorde den genomsnittliga produktionskostnaden för gruppbyggda egnahem under andra halvåret 1964 127 300 kronor i områden med de högsta kostnaderna. Villabeskattningsutredningen har vid sitt val av beloppsgränsen 125 000 kronor beaktat att nyssnämnda produktionskostnad 127 300 kronor utgör ett genomsnittstal och att fastighetstaxeringsvärdena regelmässigt inte sätts högre än till 80 % av byggnadskostnaden. Sedan 1964 har emellertid byggkostnaderna ytterligare ökat, innebärande att genomsnittskostnaden för ifrågavarande slag av egnahem nu torde ligga åtskilligt högre. Egnahem med en produktionskostnad något över genomsnittet skiljer sig f. n. knappast märkbart från dem som ligger strax under genomsnittet.

Med förslaget i propositionen skulle följande, att redan villor av den nämnda genomsnittstypen i många fall drabbas av viss skatteskärpning.

Det är särskilt anledning att framhålla, att erfarenheten från bl. a. 1965 års allmänna fastighetstaxering i t. ex. Storstockholm ger vid handen att taxeringsvärdet å normalvillor ofta ligger väsentligt över beloppet 100 000 kronor.

Såsom anförts i det föregående innebar departementschefens uttalande i propositionen 1965: 30, att den nu föreslagna skatteskärpningen inte borde drabba "en- och tvåfamiljsfastigheter av det slag, som i dagligt tal infattas i begreppet egnahem". Vi delar uppfattningen att gränsen bör avvägas så, att normalvillor i stort sett inte drabbas av den föreslagna extra beskattningen. Såsom framgått skulle förslaget i propositionen i åtskilliga fall medföra skatteskärpning för normalvillor. Den nu förevarande propositionen är alltså till denna del inte i god överensstämmelse med det ovan citerade uttalandet från propositionen 1965.

Vi föreslår, att den nedre gränsen för skärpt beskattning drages vid ett taxeringsvärde av 125 000 kronor i enlighet med vad villabeskattningsut-

redningen förordade. Vi förutsätter vidare som självklart att de här avsedda gränserna i framtiden kommer att anpassas till inträffande förändringar i penningvärdet.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 151 måtte besluta antaga den av villabeskattningsutredningen föreslagna inkomstberäkningen i fråga om villafastigheter, innebärande att intäktsprocenten 2 skall gälla upp till ett taxeringsvärde av 125 000 kronor i stället för i propositionen föreslagna 100 000 kronor; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här för erforderlig författningstext.

Stockholm den 29 november 1966

Sven E. Sundin (cp)

Bo Skårman (fp)

Joel Sörenson (fp)

Harald Pettersson (cp)
